

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	دوره پیش دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۵/۶/۳	تعداد صفحه: ۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۵			
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

الف	<p>قافیه (۵/۰ نمره)</p> <p>۱- در بیت زیر:</p> <p>الف: حروف اصلی قافیه را بنویسید.</p> <p>ب: قافیه تابع کدام قاعده است؟</p> <p>« در دام فتاده آهویی چند محکم شده دست و پای در بند »</p>	۰/۵
ب	<p>عروض (۲ نمره)</p> <p>۲- بیت زیر را تقطیع هجایی و سپس تقطیع به ارکان و در پایان مصراع، اختیارشاعری به کاررفته را مشخص کنید.</p> <p>« ای همه هستی ز تو پیدا شده خاک ضعیف از تو توانا شده »</p> <p>۳- نام وزن حاصل از تکرار رکن مستفعلن نام دارد.</p> <p>۴- آوردن « فاعلاتن به جای فعلاتن » در ابتدای مصراع جزء اختیارات زبانی است یا وزنی؟</p>	۱/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
پ	<p>معنی و مفهوم شعر و نثر (۵ نمره)</p> <p>معنی ابیات و عبارات زیر را بنویسید.</p> <p>۵- و مملکت عجم نیز به دست او برود.</p> <p>۶- زیرا که صمیم دولت سامانیان بود.</p> <p>۷- خون تو شرف را سرخگون کرده است.</p> <p>۸- من با حسین از کربلا شبگیر کردم.</p> <p>۹- بس پند که بود آن گه در تاج سرش پیدا</p> <p>۱۰- فراغت با فاقه نپیوندد و جمعیت در تنگدستی صورت نبندد.</p> <p>۱۱- خلد گر به پا خاری آسان برآید</p> <p>۱۲- همه در چشمه ی مهتاب غم از دل شویند</p> <p>۱۳- سهل است اگر بال و پری نقصان این پروانه شد</p> <p>۱۴- بالای خود در آینه چشم من ببین</p> <p>صد پند نو است اکنون در مغز سرش پنهان</p> <p>چه سازم به خاری که در دل نشیند</p> <p>امشب ای مه تو هم از طالع من غمگینی</p> <p>کان شمع سامان می دهد از شعله زرین بالها</p> <p>تا باخبر ز عالم بالا کنم تورا</p>	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۱ ۱
ت	<p>درک مطلب (۴ نمره)</p> <p>۱۵- بیت زیر بیانگر کدام ویژگی پادشاهان ساسانی است؟</p> <p>پرویز به هر بومی زرین تره آوردی کردی ز بساط زر زرین تره را بستان</p> <p>۱۶- فرخی سیستانی در بیت زیر به کدام ویژگی « ابرها » اشاره می کند؟</p> <p>همی رفت از بر گردون گهی تاری گهی روشن</p> <p>وز او گه آسمان پیدا و گه خورشید نا پیدا</p> <p>۱۷- با توجه به عبارات زیر نوع طنز به کار رفته (سیاسی و اجتماعی) را از دیدگاه « جلال آل احمد »، مشخص کنید.</p> <p>الف: انگ کارخانه های فیلم برداری را روی پیشانی اش می بینی و روی ادا و اطوارش و لوله ی گوشی را دور دست پیچیدنش ...؟</p> <p>ب: مگر نمی دانستی که خیابان و راهنما و تمدن و آسفالت همه برای آنهایی است که توی ماشین های ساخت مملکتشان دنیا را زیر پا دارند؟ آخر چرا تصادف کردی؟</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
	« ادامه سؤالات در صفحه دوم »	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	دوره پیش‌دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۵/۶/۳	تعداد صفحه: ۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۵			
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد.)	نمره
------	--------------------------	------

۱	<p>۱۸- با توجه به ابیات زیر به سوالات پاسخ دهید.</p> <p>من تلخی صبر خدا در جام دارم صفرای رنج مصطفی در کام دارم در برگ ریز باغ زهرا برگ کردیم زنجیر خاییدیم و صبر مرگ کردیم</p> <p>الف: « صبر » در ابیات بالا چه مفهومی دارد؟ ب: « صبر خدا » مظهر چه کسی است؟ ج: در کدام بیت مفهوم « خود آتھامی » وجود دارد؟ د: « زنجیر خاییدن » کنایه از چیست؟</p> <p>۱۹- با توجه به بیت زیر « طایر قدس » و « نو سفر » نماد چه کسانی هستند؟ « همتم بدرقه راه کن ای طایر قدس که دراز است ره مقصد و من نوسفرم »</p> <p>۲۰- در بیت زیر منظور از « بی تمیزبان » چه کسانی هستند؟ « چون که بی تمیزبان مان سرورند صاحب خر را به جای خر برند »</p> <p>۲۱- بیت « مستانه کاش در حرم و دیر بگذری تا قبله گاه مومن و ترسا کنم تو را » به کدام مفهوم عرفانی اشاره دارد؟</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
---	---	-------------------

ث	<p>خودآزمایی (۱/۵ نمره)</p> <p>۲۲- با توجه به شعر زیر:</p> <p>آن زمان که مست هستی از خیال دست یابیدن به دشمن آن زمان که پیش خود بیهوده پندارید که گرفتستید دست ناتوان را ...</p> <p>الف: یک نمونه کاربرد عناصر سبک قدیم را معرفی نمایید. ب: مصراع اول را مرتب کنید.</p> <p>۲۳- عبارات کنایی « آب برداشتن چیزی » و « آن روی کار بالاست » یعنی چه؟</p> <p>۲۴- بیت: من مگر طالع خود در تو توانم دیدن که توام آینه بخت غبار آگینی « به کدام باور عامیانه اشاره دارد؟</p> <p>۲۵- در مصراع « هر روز گردد تنگ تر سوراخ این غربال ها »، « غربال ها » استعاره از چیست؟</p>	۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
---	--	---------------------

ج	<p>معنی واژه (۰/۵ نمره)</p> <p>۲۶- معنی لغات مشخص شده را بنویسید.</p> <p>الف) سر به جیب تفکر فرو برده بود ب) بعد از مُجارا طریق مُدارا گرفتیم</p>	۰/۵
---	--	-----

« ادامه سؤالات در صفحه سوم »

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	دوره پیش دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۵/۶/۳	تعداد صفحه: ۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۵			
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

<p>۱</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p>	<p>ج دانش‌های ادبی (۲/۵ نمره)</p> <p>۲۷- با توجه به ابیات زیر به سوالات پاسخ دهید.</p> <p>مست است زمین زیر خورده است به جای می تو گفתי آسمان دریاست از سبزی و بررویش هر که آمد به جهان نقش خرابی دارد طوبی و سدره گر به قیامت به من دهند الف: وجه شبه در بیت دوم چیست؟ ج: در ابیات بالا کدام واژه ایهام دارد؟</p> <p>۲۸- موضوع قصاید طبیب اصفهانی چیست؟</p> <p>۲۹- ویژگی سبک عراقی را در ستون اول به ویژگی های مربوط به آن در ستون دوم وصل کنید.</p> <table border="1" data-bbox="247 940 1324 1142"> <tr> <th>ویژگی</th> <th>سبک عراقی</th> </tr> <tr> <td>الف) زبانی</td> <td>۱- کثرت لغات و ترکیبات عربی</td> </tr> <tr> <td>ب) فکری</td> <td>۲- بیزاری از حکمت یونان</td> </tr> <tr> <td>ج) ادبی</td> <td></td> </tr> </table> <p>۳۰- صاحبان آثار زیر را معرفی کنید.</p> <p>الف: غرب زدگی ب: تمهیدات</p>	ویژگی	سبک عراقی	الف) زبانی	۱- کثرت لغات و ترکیبات عربی	ب) فکری	۲- بیزاری از حکمت یونان	ج) ادبی		<p>ج</p>
ویژگی	سبک عراقی									
الف) زبانی	۱- کثرت لغات و ترکیبات عربی									
ب) فکری	۲- بیزاری از حکمت یونان									
ج) ادبی										
<p>۰/۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p>	<p>ح شعر حفظی (۱ نمره)</p> <p>۳۱- جای خالی ابیات زیر را کامل کنید.</p> <p>الف) ای نسیم سحر..... یار کجاست ب) آن زمان که تنگ می بندید..... کمر بند ج) کاهش جان تو من دارم و من می دانم</p> <p>منزل آن مه..... عیار کجاست؟</p> <p>که تو از دوری..... چه ها می بینی</p>	<p>ح</p>								
<p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۱۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۱۵</p> <p>۰/۱۵</p>	<p>خ نقد ادبی (۳ نمره)</p> <p>۳۲- منظور از نقد فنی چیست؟</p> <p>۳۳- بیت زیر را از نظر نقد لغوی بررسی کنید.</p> <p>« آدم و خوا کجا بود آن زمان که خدا بنهاد این زه در کمان »</p> <p>۳۴- بررسی جوهر هنر به دور از محتوی خاص آن را نقد..... می گویند.</p> <p>۳۵- هیپولیت تن ادبیات را محصول زمان، و می داند.</p> <p>۳۶- امروزه معتبرترین نوع نقد کدام است؟</p> <p>۳۷- چرا مثنوی را قرآن عجم می گویند؟</p> <p>۳۸- نام اصلی کتاب قابوسنامه..... است.</p>	<p>خ</p>								
<p>۲۰</p>	<p>« سرافراز و پایدار باشید »</p>									

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح
دوره پیش‌دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۳۹۵ / ۶ / ۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت شهریورماه سال ۱۳۹۵		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

با تشکر از مصححین گرامی، این راهنما جهت سهولت و هماهنگی در امر تصحیح خدمتان ارائه می‌گردد. بدیهی است؛ به پاسخ‌های درست و مشابه دانش آموزان نمره تعلق می‌گیرد.

الف	قافیه (۰/۵ نمره) ۱- الف: - ند (۰/۲۵) (ص ۸ تا ۱۳) ب: - قاعده ی ۲ (۰/۲۵) (ص ۶)	۰/۵																																												
ب	عروض (۲ نمره) ۲- <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>ای</td><td>ه</td><td>م</td><td>هس</td><td>نی</td><td>ز</td><td>ت</td><td>پی</td><td>دا</td><td>ش</td><td>د</td> </tr> <tr> <td>-</td><td>U</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td> </tr> <tr> <td>خا</td><td>ک</td><td>ض</td><td>عی</td><td>قز</td><td>ت</td><td>ت</td><td>وا</td><td>نا</td><td>ش</td><td>د</td> </tr> <tr> <td>-</td><td>U</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td> </tr> </table> <p>نام ارکان: مفتعلن مفتعلن فاعلن (۰/۵) تقطیع هجایی (۰/۷۵) «اختیاروزنی ۱» (۰/۲۵) (صص ۲۲-۴۵) ۳- رجز (۰/۲۵) ۴- وزنی (۰/۲۵) (ص ۴۰)</p>	ای	ه	م	هس	نی	ز	ت	پی	دا	ش	د	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	-	خا	ک	ض	عی	قز	ت	ت	وا	نا	ش	د	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	-	۲
ای	ه	م	هس	نی	ز	ت	پی	دا	ش	د																																				
-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	-																																				
خا	ک	ض	عی	قز	ت	ت	وا	نا	ش	د																																				
-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	-																																				
پ	معنی و مفهوم شعر و نثر (۵ نمره) ۵- و سرزمین پارس به دست او اداره می‌شود. (۰/۲۵) ۶- زیرا دوران اوج قدرت و شکوفایی دولت سامانیان بود. (۰/۲۵) ۷- خون تو به شرف، ارزش و اعتبار داده است. (۰/۲۵) ۸- من از همان سپیده دم عاشورا با امام حسین (ع) همراه بودم (۰/۲۵) ۹- بر سر تاج انوشیروان پنندهای بسیاری نوشته بود. (۰/۲۵) و اکنون از مرگ او و جمجمه اش پنندهای بسیار می‌توان گرفت (۰/۲۵) ۱۰- آسایش با فقر و تهیدستی جور در نمی‌آید (۰/۲۵) و آرامش در فقر حاصل نمی‌شود (۰/۲۵) (ص ۹۵) ۱۱- اگر خاری به پا فرو رود به آسانی می‌توان در آورد (۰/۲۵) اما من با خار غمی که در دل دارم چه کنم (۰/۲۵) (ص ۱۱۳) ۱۲- همه با دیدن مهتاب غم را فراموش می‌کنند (۰/۲۵) اما ای ماه تو نیز از بخت بد من غمگین هستی (۰/۲۵) (ص ۱۳۱) ۱۳- اگر بال و پر پروانه سوخت مهم نیست (۰/۵) شمع با شعله ی خود بال و پر به پروانه می‌دهد (عنایت معشوق شامل حال عاشق می‌شود) (۰/۵) ۱۴- قامت زیبای خود را در آینه چشم من نگاه کن (۰/۵) تا من نیز تو را از زیبایی های عالم بالا با خبر کنم (۰/۵) (ص ۱۱۵)	۵																																												
ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم																																														

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح
دوره پیش دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۳۹۵ / ۶ / ۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت شهریورماه سال ۱۳۹۵		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره

ت	درک مطلب (۴)	۱۵- تجمل گرایی و خوشگذرانی درباره ساسانی (۰/۵) ذکر یک مورد کافی است . ۱۶- حرکت و رنگ ابرها (۰/۵) ۱۷- الف: طنز اجتماعی (۰/۲۵) ب: طنز سیاسی (۰/۲۵) (صص ۱۲۶ و ۱۲۷) ۱۸- الف: صبر در برابر ظلم و یا صبر منفی (۰/۲۵) ب: حضرت علی (ع) (۰/۲۵) د: کار بیهوده کردن (۰/۲۵) (ص ۱۴۴) ۱۹- طایر قدس نماد انسان کامل، رهبر و مرشد (۰/۲۵) نوسفر نماد سالک و جویای حق (۰/۲۵) (ص ۱۴۸) ۲۰- حاکمان مستبد و نادان (۰/۵) ۲۱- وحدت وجود خداوند (۰/۵)	۴ (ص ۹۱) (ص ۷۱) (صص ۱۲۶ و ۱۲۷) (ص ۱۴۴) (ص ۱۴۸) (ص ۱۶۲) (ص ۱۱۶)
	خودآزمایی (۱/۵)	۲۲- الف: گرفتستید (۰/۲۵) ب: آن زمان که از خیال دست یابیدن به دشمن مست هستید (۰/۲۵) (ص ۲۰) ۲۳- هزینه برداشتن چیزی (۰/۲۵) کار خراب شده و یا گند کار در آمده است (۰/۲۵) (ص ۱۶۷) ۲۴- طالع بینی (۰/۲۵) ۲۵- آسمان (۰/۲۵) (ص ۱۰۸)	۱/۵
ج	معنی واژه (۰/۵ نمره)	۲۶- الف: گریبان (۰/۲۵) ب: جروبحث و دعوا (۰/۲۵) (صص ۹۷ و ۹۸)	۰/۵
چ	دانش‌های ادبی (۲/۵ نمره)	۲۷- در بیت الف: سبزی (۰/۲۵) ب: بیت اول: «مست است زمین» (۰/۲۵) ج: خرابی (۰/۲۵) د: نعمت های بهشتی و الهی (۰/۲۵) (صص ۷۱ و ۹۱ و ۱۰۱ و ۱۱۶) ۲۸- مدح و ستایش پیامبر اکرم (ص) (۰/۲۵) و حضرت علی (ع) (۰/۲۵) (ص ۱۱۳) ۲۹- الف: زبانی (۰/۲۵) ب: فکری (۰/۲۵) (صص ۸۰ و ۸۱) ۳۰- الف: جلال آل احمد (۰/۲۵) ب: عین القضاة همدانی (۰/۲۵) (صص ۱۲۳ و ۱۵۲)	۲/۵
ح	حفظ شعر (۱ نمره)	۳۱- الف) آرامگه (۰/۲۵) عاشق کش (۰/۲۵) (ص ۱۰۱) ب) بر کمرهاتان (۰/۲۵) (ص ۱۲۱) ج) خورشید (۰/۲۵) (ص ۱۳۱)	۱
خ	نقد ادبی (۳ نمره)	۳۲- بحث در چگونگی کاربرد فنون بلاغی در شعر و نثر و ارزش و اعتبار آن است. (۰/۵) ۳۳- آوردن فعل مفرد برای نهاد جمع (۰/۵) ۳۴- زیبایی شناسی (۰/۵) ۳۵- نژاد (۰/۲۵) و محیط اجتماعی (۰/۲۵) ۳۶- اجتماعی (۰/۲۵) ۳۷- زیرا در این کتاب نزدیک ۷۴۵ حدیث و ۵۲۸ آیه به اشاره یا تصریح آمده است (۰/۵) ۳۸- نصیحت نامه (۰/۵)	۳ (ص ۱۷۴) (ص ۱۷۴) (ص ۱۷۸) (ص ۱۸۱) (ص ۱۸۲) (ص ۱۸۷) (ص ۱۹۱)
	جمع نمره	پاینده باشید	۲۰